

СТИЛІ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>для всіх</i>
Спеціальність	<i>для всіх</i>
Освітня програма	<i>для всіх спеціальностей, окрім 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній / весняний семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>2 кредити ЄКТС/ 60 год.</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік</i>
Розклад занять	<i>Лекції (один раз на два тижні починаючи з 1-го тижня), Практичні заняття (один раз на два тижні бажано після лекції)</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор: доктор мистецтвознавства, професор Оляніна Світлана Валеріївна, s.olianina@ukr.net Практичні: доктор мистецтвознавства, професор Оляніна Світлана Валеріївна, s.olianina@ukr.net</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Історію мистецтва доречно розглядати як безперервний процес розвитку художніх стилів. Стиль - це художнє втілення сприйняття світу властивого людям певної доби та країни. У ньому історична та національна своєрідність художньої культури отримує наочне втілення. Водночас стиль в мистецтві виникає тоді, коли складається стійка структура формальних елементів, які підпорядковуються єдиному формотворчому принципу.

Стилі епохи презентують уявлення про красу, втілену у специфічних формах і образах в архітектурі, образотворчому і декоративному мистецтві. Водночас стиль доби може об'єднувати усе стильове розмаїття її художніх явищ навіть тоді, коли вони належать до стилістично різних художніх явищ. Зміни стилю епохи завжди пов'язані з великими ідейними змінами в суспільстві і відбуваються, зазвичай, протягом тривалого історичного періоду. Як історична категорія поняття «стиль» визначає великі етапи розвитку мистецтва на основі принципової спільності характерних рис художньої культури. Твори різних видів мистецтва незважаючи на відмінності в матеріалах, масштабах і завданнях об'єднані подібними законами формоутворення, підпорядковуються єдиним принципам побудови та символічним системам стилю. Саме за стилем легко відрізнити один твір від іншого, визначити період його створення і для цього важливо знати тенденції розвитку мистецтва.

Протягом історії виникали різні види мистецтва: тимчасові, пластичні та синтетичні (пластично-тимчасові). Історія стилів у межах курсу розглядається на прикладі пластичних мистецтв, зокрема архітектури та образотворчого мистецтва (графіки живопису скульптури), охоплюючи стилі в мистецтві Давнього Світу, Далекого і Близького Сходу, художні стилі Середньовіччя та стилі і напрямки в мистецтві Нового і Новітнього часу.

Мета опанування дисципліни – формування загальних уявлень про основні етапи розвитку світового мистецтва, його значення в історії людства,

Предметом навчальної дисципліни є архітектура та образотворче мистецтво від 3000 тис. до н.е. до XXI ст.

Компетентності: здатність орієнтуватися в художніх стилях, розрізняти їх, аналізуючи засоби і прийоми художнього втілення у творах архітектури, образотворчого та декоративного мистецтва, розвинути художній світогляд, сформуванати високий рівень загальної культури.

Програмні результати навчання:

- знання культурно-історичних епох і вміння розрізняти їх базуючись на особливостях художніх форм;
- знання хронології розвитку основних стилів в мистецтві;
- вміння самостійно оцінювати твори мистецтва з позиції стилістичної єдності.
- вміння самостійно аналізувати, зіставляти, виявляти світоглядні, змістовні, стилістичні особливості творів світового мистецтва;
- знання шедеврів світового мистецтва, що належать до різних культурно-історичних епох починаючи з давнього світу до початку XXI століття;
- вміння шукати, обробляти та аналізувати інформації з різних візуальних та літературних джерел; знання основних понять, термінів і значень в сфері образотворчого мистецтва.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Навчальна дисципліна викладається в 3-му (або 4-му) семестрі 2-го курсу навчання усіх освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Для опанування дисципліни потрібні знання з історії світового мистецтва на рівні шкільної програми. Курс не залежить від інших навчальних дисциплін в структурно-логічній схемі освітньої програми.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Стилi в мистецтві давнього світу

Тема 1.1. Вступ. Загальне уявлення про стилі в мистецтві. Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії

Тема 1.2. Античний стиль

Розділ 2. Стилi в мистецтві Сходу

Тема 2.1. Мавританський стиль. «Індійський стиль»

Тема 2.2. «Китайський стиль», «Японський стиль».

Розділ 3. Стилi в європейському мистецтві

Тема 3.1. Художні стилі середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика)

Тема 3.2. Стиль Ренесанс і стиль Бароко.

Тема 3.3. Класицизм і ампір. Романтизм

Тема 3.4. Модерн. Арт-Деко. Конструктивізм.

Тема 3.5. Художній Авангард. Поп-арт. Перформанс. Концептуалізм

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Чешир, Лі. Ключові моменти в мистецтві. Київ: Book Chef, 2021, 176 с.
2. Демпсі, Амі. Сучасне мистецтво. Київ: Book Chef, 2021, 176 с.
3. Фартінг, Стівен. Історія мистецтв від найдавніших часів до сьогодення. Київ: Vivat, 2019, 576 с.
4. Waters C. History of Art for Beginners and Students by. Project Gutenberg, 2008 *Режим доступу:* <https://www.gutenberg.org/files/24726/24726-h/24726-h.htm>
5. Waters C. A History of Art for Beginners and Students: Painting, Sculpture, Architecture. 2013. *Режим доступу:* <https://www.gutenberg.org/cache/epub/43602/pg43602-images.html>
6. Jacob P. L. The Arts in the Middle Ages and at the Period of the Renaissance. 2021. *Режим доступу:* <https://www.gutenberg.org/cache/epub/59924/pg59924-images.html>
7. Stansbury-O'Donnell M. D. A History of Greek Art. 2015, 448 p. *Режим доступу:* https://www.siamcostumes.com/cutters_guides/pdf/history-of-greek-art.pdf
8. Sherman E. Lee. A History of Far Eastern Art. London: Thames and Hudson, 1994. 527 pp. https://ignca.gov.in/Asi_data/16038.pdf

- Craven R. A concise history of Indian art. 1997. 256 p. https://ignca.gov.in/Asi_data/60338.pdf
- Arnason H. H., Mansfield E. History of modern art : painting, sculpture, architecture, photography. Boston, 2013. 830 p. <https://www.scribd.com/document/651648610/Pages-from-History-of-Modern-Art-by-H-H-Arnason-Elizabeth-C-Mansfield>

Додаткова література

- Модюї Ксав'є, Леманьян Седрік. Справжня історія імпресіоністів Київ: Саміт-книга, 302.
- Абрамович, Марина. Пройти крізь стіни. Київ: ArtHuss, 440 с.
- Вудфорд, Сюзен. Як розглядати картини. Київ: Book Chef, 2021, 176 с.
- Пасічний, Анатолій. Образотворче мистецтво. Словник-довідник Київ: Навчальна книга – Богдан, 2003, 216 с.
- Kim B., Graff S. B., Rakic Y., Watts E. W. Art of the Ancient Near East. 2010. 134 p. <https://www.metmuseum.org/~/media/Files/Learn/For%20Educators/Publications%20for%20Educators/Art%20of%20the%20Ancient%20Near%20East.pdf>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Лекційні заняття

ЛЕКЦІЯ 1. Тема: Вступ. Загальне уявлення про стилі в мистецтві. Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії [1, 3, 4, 5].

Перелік основних питань:

- Види пластичних мистецтв, жанри образотворчого мистецтва.
- Поняття «стиль», основні характеристики стилю.
- Періодизація давньоєгипетського мистецтва. Загальна характеристика давньоєгипетської архітектури, скульптури, живопису.
- Загальна характеристика архітектури і скульптури Шумеру, Вавілону, Ассирії.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися зі загальними характеристиками давньоєгипетського мистецтва і давнього мистецтва Близького Сходу [1, 3, 4, 5].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 2. Тема: Античний стиль [1, 3, 4, 5, 7].

Перелік основних питань:

- Загальна характеристика егейського мистецтва.
- Періодизація давньогрецького мистецтва. Загальна характеристика архітектури, скульптури, живопису.
- Періодизація давньоримського мистецтва. Загальна характеристика архітектури, скульптури, живопису.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися з стильовими особливостями в егейському мистецтві, мистецтві Давньої Греції та Давнього Риму [1, 3, 4, 5, 7].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції

ЛЕКЦІЯ 3. Тема: Мавританський стиль. «Індійський стиль» [1, 3, 9].

Перелік основних питань:

- Архітектура і прикладне мистецтво Арабського халіфату.
- Архітектура і прикладне мистецтво Північної Африки і Мавританської Іспанії.
- Архітектура і скульптура стародавньої Індії
- Архітектура і скульптура середньовічної Індії

Завдання на самостійну роботу: ознайомитися зі стилістичними особливостями мистецтва Арабського халіфату, Північної Африки і Мавританської Іспанії, стародавньої та середньовічної Індії [1, 3].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції

ЛЕКЦІЯ 4. Тема: «Китайський стиль», «Японський стиль» [8].

Перелік основних питань:

- Архітектура, скульптура і прикладне мистецтво стародавнього Китаю.

2. Архітектура, скульптура, живопис і прикладне мистецтво середньовічного Китаю.

3. Архітектура, скульптура, живопис і прикладне мистецтво середньовічної Японії.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитись зі стилістичними особливостями стародавнього та середньовічного мистецтва Китаю і Японії [8].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції

ЛЕКЦІЯ 5. Тема: Художні стилі Середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика) [1, 3, 4, 5, 6].

Перелік основних питань:

1. Періодизація Візантійського мистецтва. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва.

2. Романське мистецтво: архітектура, скульптура, живопис.

3. Мистецтво Готики: періодизація, загальна характеристика архітектури живопису, скульптури.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва Середньовіччя [1, 3, 4, 5].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 6. Тема: Стиль Ренесанс і стиль Бароко [1, 3, 4, 5, 6].

Перелік основних питань:

1. Періодизація мистецтва доби Відродження. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби Відродження.

2. Періодизація мистецтва доби Бароко. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби Бароко.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва Відродження, Бароко [1, 3, 4, 5, 6].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 7. Тема: Класицизм і ампір. Романтизм [1, 3, 4, 5].

Перелік основних питань:

1. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби класицизму.

2. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури доби романтизму.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва доби класицизму та романтизму [1, 3, 4, 5].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

ЛЕКЦІЯ 8. Тема: Стиль Модерн, Арт-Деко, Конструктивізм, Авангард, Поп-арт, художній перформанс [2, 10].

Перелік основних питань:

1. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва модерну.

2. Стиль арт-деко: загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва.

3. Стилістичні особливості конструктивізму, авангарду, поп-арту

4. Художній перформанс як вид акціоністського мистецтва.

Завдання на самостійну роботу: ознайомитись зі стилістичними особливостями мистецтва кінця XIX – першої третини XX ст., мистецтвом авангарду, поп-арту та акціоністським мистецтвом [2,10].

Дидактичні засоби:

Презентація *PowerPoint* за темою лекції.

Практичні заняття

Практичні заняття мають на меті сприяти засвоєнню і закріпленню змісту дисципліни; сформувати у студентів вміння працювати з мистецтвознавчою та навчально-методичною літературою, розвинути навички готувати доповіді на теми образотворчого мистецтва, аналізувати творів світового мистецтва, виявляти їх стилістичні особливості. Теми практичних занять надано в *додатку А* до *силабусу*.

№ з/п	Назва теми практичного заняття (посилання на інформаційні джерела)
1	Тема 1. Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії. Літературні джерела: [1, 3, 4]
2	Тема 2. Античний стиль. Літературні джерела: [1, 3, 4, 5, 7] Модульна контрольна робота (частина 1)
3	Тема 3. Мауританський стиль. «Індійський стиль» Літературні джерела: [1, 3, 9]
4	Тема 4. «Китайський стиль», «Японський стиль» Літературні джерела: [8] Модульна контрольна робота (частина 2)
5	Тема 5. Художні стилі Середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика) Літературні джерела: [1, 3, 4, 5, 6]
6	Тема 6. Стиль Ренесанс і стиль Бароко Літературні джерела: [1, 3, 4, 5, 6]
7	Тема 7. Класицизм і ампір. Романтизм Літературні джерела: [1, 3, 4, 5]
8	Тема 8. Стиль Модерн, Арт-Деко, Конструктивізм, Авангард, Поп-арт, художній перформанс. Літературні джерела: [2, 10] Модульна контрольна робота (частина 3)
9	Залік На заліку оголошується кінцева оцінка, яка ставиться у заліково-екзаменаційну відомість. Студенти, що не набрали 60 балів, а також, ті хто хочуть підвищити свою оцінку виконують залікову контрольну роботу. Студенти, що недопущені до заліку можуть здавати на занятті заборгованості. Якщо недопущений студент зміг протягом заняття отримати допуск та має більш ніж 60 балів, він отримує залікову оцінку на цьому ж занятті. Якщо студент допустився, але 60 балів не набрав, він також має право написати залікову роботу. Студенти, що отримали заздалегідь допуск та погоджуються зі своєю оцінкою, можуть не бути присутні на заліковому занятті.

6. Самостійна робота студента

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин СРС
1	Підготовка до аудиторних занять	16
2	Підготовка до МКР	2
3	Підготовка до заліку	6

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал навчальної дисципліни «Стили в образотворчому мистецтві», студенти на практичних заняттях під керівництвом викладача демонструють підготовлені презентації з проблемних питань і тем, дають відповіді на запитання викладача.

Модульна контрольна робота (МКР) складається з трьох частин за тематикою розділів дисципліни. Кожну частину МКР студенти виконують самостійно на практичних заняттях упродовж 30 хв.

Завдання та матеріали для проведення творчих завдань та модульної контрольної роботи подаються у додатках до силабусу.

Відвідуваність і виконання завдань

Для студентів, які бажають повноцінно засвоїти програму курсу й отримати відмінні результати навчання, необхідні 100% відвідування лекційних і практичних занять. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються. Дедлайн відпрацювань – передостаннє практичне заняття. За відповіді на експрес-опитування на занятті студенту нараховується 1 бал. Для виконання практичних завдань не рекомендується використовувати матеріали, знайдені в ненадійних джерелах, зокрема у блогах у мережі інтернет або публікаціях, що не мають автора, оскільки, як правило, вони мають низьку якість (окрім Вікіпедії). У разі сумнівів слід проконсультуватися з викладачем.

Політика університету:

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: робота на 9 практичних заняттях у формі доповідей з використанням презентацій з проблемних питань теми.

Календарний контроль: модульна контрольна робота (МКР), як контроль залишкових знань з трьох розділів дисципліни, проводиться тричі на семестр.

Семестровий контроль: залік.

Оцінювання та контрольні заходи

Рейтинг студента з навчальної дисципліни складається з балів, що він отримує за:

- роботи на 8 практичних заняттях;
- МКР з трьох частин.

Робота студента:

- на восьми семінарських заняттях визначає 72% його рейтингу з дисципліни;
- МКР визначає 28% його рейтингу з дисципліни.

Студент отримує найвищий рейтинг, якщо він:

- бере активну участь у роботі на практичних заняттях, повно розкриває тему доповіді, відповідає на уточнюючі питання за темою доповіді;
- своєчасно готується до МКР і належно виконує їх після завершення кожного з трьох розділів дисципліни (завдання до МКР надано в *додатку Б* до силабусу). Студенту дається одноразова можливість написати МКР.

Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях на базі недостовірних джерел інформації спричиняють зниження рейтингу студента.

Очікується, що доповіді на практичні заняття студент готує і доповідає самостійно або не більше ніж два студенти готують доповідають за обраною темою.

Викладач оцінює роботу студента на кожному практичному занятті. Рейтинг студента відображається в особистому кабінеті електронного кампусу.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1) Робота на 8 практичних заняттях (максимальна кількість балів на 1-му практичному занятті складає 9):

повна відповідь (не менше за 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд	9
достатньо повна відповідь (не менше за 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності)	7
неповна відповідь (не менше за 60% потрібної інформації)	5

2) Написання МКР з трьох частин: ваговий бал за першу частину МКР – 10, за другу частину МКР – 8, за третю частину МКР – 10 балів. Максимальний бал за всі частини МКР складає 28 балів.

Протягом семестру проводиться три частини модульної контрольної роботи, кожна з яких розрахована на виконання протягом 20 хв.

МКР загалом складається з 28 тестових питань. Максимальна кількість балів за правильну відповідь на 1 питання складає 1 бал, неправильна відповідь – 0 балів.

1 частина МКР складається з 10 тестових питань

2 частина МКР складається з 8 тестових питань

3 частина МКР складається з 10 тестових питань

Календарний контроль:

Календарний контроль проводиться двічі на семестр. Метою проведення календарного контролю є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Умови отримання позитивного календарного контролю	Перший календарний контроль (тиждень 8)	Другий календарний контроль (тиждень 14)
Поточний рейтинг	≥ 18 балів	≥ 36 балів

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг не менше 40 балів.

Семестровий контроль:

Студенти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею.

Якщо сума балів менша за 60 та виконані умови допуску, студент пише залікову контрольну роботу. За підсумком набраних балів виставляється рейтингова оцінка.

Здобувач, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. Якщо оцінка за залікову контрольну роботу менша ніж за рейтингом, здобувач отримує більшу з оцінок, що отримані за результатами залікової контрольної роботи або за рейтингом.

Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів. Завдання до заліку складаються із тестових завдань двох рівнів складності. Перший рівень складності містить п'ятдесят запитань, на кожне з яких пропонується декілька відповідей, лише одна правильна. Кожна правильна відповідь у рамках першого рівня оцінюється в 1 бал. Другий рівень складності передбачає 25 тестових запитань з множинним вибором, ранжуванням, співставленням або відкритим питанням, кожне з яких оцінюється у 2 бали.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань до МКР надано в *додатку Б* до *силабусу*.

За наявності у студента документів, які підтверджують його участь у олімпіадах (міських, міжміських, всеукраїнських тощо) за темою семінарського заняття або розділу освітнього компоненту ці теми можуть зараховуватись за відповідною тематикою та відповідними балами РСО.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доктором мистецтвознавства, професором Світланою Оляніною

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 5 від 22 січня 2024)

Погоджено Методичною радою КПІ ім. Ігоря Сікорського (протокол № 5 від 29 лютого 2024)

Теми практичних занять

Практичне заняття 1. Давньоєгипетське мистецтво, давнє мистецтво Передньої Азії

- Архітектура єгипетських гробниць і поховальних комплексів Раннього і Стародавнього царства: типи, основні форми, характеристика оздоблення (гробниці типу мастаба, піраміда Джосера, піраміди на плато Гіза).
- Скульптура Єгипту періоду Стародавнього і Середнього царства, основні характеристики.
- Архітектура єгипетських гробниць і поховальних комплексів Середнього царства (скальні гробниці, піраміди фараона Аменемхета III)
- Храмований комплекс в Луксорі (архітектура основних споруд).
- Храмований комплекс в Карнаку (архітектура основних споруд).
- Архітектура єгипетських гробниць і поховальних комплексів Нового царства (заупокійний храм Хатшепсут).
- Храмове будівництво Рамсеса II (храми Абу-Симбел).
- Скульптура і рельєф Єгипту періоду Нового царства.
- Живопис Єгипту періоду Нового царства (за розписами гробниць).
- Скульптурний портрет і рельєф доби фараона Ехнатона.
- Скульптура періоду Пізнього царства.
- Зіккурати Месопотамії (зіккурати міст Ур, Урук, Вавілон та ін.)
- Тематика і характерні особливості скульптури Шумеру.
- Тематика і характерні особливості скульптури і рельєфів Ассирії.
- Архітектура Нововавилонського царства (Ворота Іштар).
- Давньоєгипетський орнамент: мотиви і символи, основні види композицій.
- Орнамент Месопотамії: мотиви, художні особливості.

Практичне заняття 2. Античний стиль

- Геометричний стиль в розписах кераміки 9-8 ст. до н. е.
- Архітектурний ордер в грецькій архітектурі (доричний, іонічний, коринфський).
- Архітектура грецького храму типу периптера, його складові.
- Специфіка чоловічої і жіночої архаїчної скульптури (куриси і кори).
- Грецький скульптурний рельєф в архаїчний період.
- Фронтони і метопи грецьких храмів в кінці ранньокласичного періоду. Храм Зевса в Олімпії.
- Чернофігурний і червонофігурний вазопис.
- Мистецтво часу «високої класики». Епоха Перикла в Афінах. Ансамбль Афіського Акрополя.
- Парфенон в комплексі Афіського акрополя (архітектура і скульптура).
- Пропілеї, Храм Афіни-Ніке (Ніке Аптерос) і Ерехтейон в комплексі Афіського акрополя (архітектура і скульптура).
- Грецька скульптура і рельєф періоду високої класики (скульптори Фідій, Поліклет).
- Розвиток жіночої скульптури в добу класики.
- Грецька скульптура періоду пізньої класики (творчість Праксителя, Леохара, Скопаса)
- Архітектура періоду еллінізму.
- Скульптура і рельєф періоду еллінізму.
- Відмінні риси римського мистецтва в порівнянні з мистецтвом Стародавньої Греції.
- Основні типи архітектурних споруд в Стародавньому Римі.
- Житлові споруди Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Видовищні споруди Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Храміві споруди Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Поховальні споруди Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Форуми Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Терми Стародавнього Риму епохи республіки і імперії.
- Римський скульптурний портрет епохи республіки: особливості формування і розвитку.
- Римський скульптурний портрет доби імперії.
- Римській скульптурний саркофаг.
- Римський історичний рельєф.

- Римський живопис, стилі помпейських розписів.
- Римські мозаїки – специфіка, тематика.

Практичне заняття 3. Мавританський стиль. «Індійський стиль»

- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті Омейядів у Дамаску.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті Ібн-Тулуна в Каїрі.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті аль-Азхар в Каїрі.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті султана Хасана в Каїрі.
- Особливості побудови і декоративного оздоблення найвідоміших мінаретів в ісламській архітектурі: мінарет Кутубійї в Марракеші, мінарет Хиральда в Севільї, Мінарет Мальвія в Самаррі, мінарет Калян в Бухарі, мінарет Кутуб-Мінар, мінарет Джама в Афганістані.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті Сіді-Укба в Кайруане, Туніс.
- Архітектура і декоративне оздоблення палацу Альгамбра в Гранаді, Іспанія.
- Архітектура і декоративне оздоблення мечеті в Кордові, Іспанія.
- Архітектура і декоративне оздоблення медресе Аль-Аттарін в Феса, Марокко.
- Архітектурний ансамбль на площі Майдан шах в Ісфахані, Іран: Соборна мечеть, медресе.
- Архітектурний ансамбль на площі Регістан.
- Архітектура і декоративне оздоблення «Блакитної мечеті» в Стамбулі.
- Архітектура і декоративне оздоблення споруд на території палацу Топкапи в Стамбулі.
- Печерні храми острова Елефанта, Індія.
- Архітектура і декоративне оздоблення храму Кайласанатх. Індія.
- Архітектура і декоративне оздоблення храму Лінгараджа в Бхубанесваре, Індія.
- Архітектура і декоративне оздоблення Великого храму Шиви (Брахідеешварар) в Танджавурі, Індія.
- Архітектура і декоративне оздоблення храм Сурья в Конараку. Індія.
- Архітектура і декоративне мавзолею Тадж-Махал в Агре. Індія
- Архітектура і декоративне мавзолеїв.
- Неомавританський стиль: архітектура і декоративне оздоблення споруд в парку замку Ліндергоф. Баварія.
- Неомавританський стиль в архітектурі Європи (пам'ятки на вибір студента).
- Стиль мудехар в архітектурі Іспанії: севільський Алькасар.
- Стиль мудехар в архітектурі Іспанії: монастир Гваделупе в Естремадурі
- Стиль мудехар в архітектурі Іспанії: Церква св. Якова в Монтальбан, Торре-де-Сан-Мартін в Арагоні.
- Стиль мудехар в творчості Антоніо Гауді: архітектура і декоративне оздоблення будинку Вісенс в Барселоні, Іспанія.
- Неомавританський стиль в храмових спорудах Києва (синагоги, караїмська кенасса).

Практичне заняття 4. «Китайський стиль», «Японський стиль»

- Скульптурне оздоблення печерного храму Юньган.
- Скульптурне оздоблення печерного храмового комплексу Лунмін.
- Архітектура і декоративне оздоблення найвідоміших пагод в мистецтві Китаю 7-13 ст. (Пагода Даяньта в Сіані, пагода Баочу, пагода «Пагорб тигра», «Залізна пагода»).
- Поховальні статуетки династії Тан.
- Художник Лі Сисюнь і його живописна спадщина.
- Художник Чи Чжаодао і його живописна спадщина.
- Художник Ван Ве і його живописна спадщина.
- Художник Янь Лібен і його живописна спадщина.
- Жанр «птахи і квіти» в середньовічному китайському живописі.
- Кераміка династії Тан.
- Кераміка династії Сун.
- Кераміка династії Цин.
- Архітектурний комплекс «Забороненого міста» в Пекіні (основні споруди).
- Архітектурний комплекс «Храму Неба» в Пекіні.
- Архітектурний комплекс монастиря Хорюдзі поблизу міста Нара.
- Архітектурний комплекс Імператорського палацу в Кіото.
- Замкова архітектура Японії: замок Кумамото.
- Замкова архітектура Японії: Замок Мацумото.

- Замкова архітектура Японії: Замок Хімедзі («Замок Білої Чаплі»).
- Традиційний японський живопис: стиль «ямато-е».
- Традиційна японська ксилографія: творчість Судзуки Харунобу.
- Традиційна японська ксилографія: творчість Кітагава Утамаро.
- Традиційна японська ксилографія: творчість Кацусіка Хокусай.
- Стиль шинуазері в опорядженні інтер'єрів європейських палаців 18 ст.
- Стиль шинуазері в європейському живописі 18 ст.
- Стиль шинуазері в європейському живописі 19-20 ст.
- Стиль шинуазері в європейській палацово-парковій архітектурі.
- Стиль шинуазері та європейська порцеляна (порцеляна м. Мейсен, Німеччина, порцеляна м. Делфт, Нідерланди).

Практичне заняття 5. Художні стилі Середньовіччя (Візантійський стиль, Романський стиль, Готика)

- Архітектура та внутрішнє оздоблення візантійських пам'яток Равенни (мавзолей Галли Плацидії. 5 ст., аріанського баптистерію 5 – 6 ст., баптистерію православних. Кін 4–5 ст.
- Архітектура та внутрішнє оздоблення візантійських пам'яток Равенни (базиліка Сант-Аполлінаре-Нуово. Межа 5–6 ст., базиліка Сант-Аполлінаре-ін-Классе. 6 ст., базиліка Сан-Витале. 6 ст.).
- Архітектура і художнє оформлення Софії Константинопольської.
- Архітектура і художнє оформлення Софії Київської.
- Система живописного оформлення собору Святого Марка в Венеції 12-13 ст.
- Ірландська мініатюра 7 -9 ст. (Ліндісфарнське євангеліє, Євангеліє з Дарроу Євангеліє з Ехтернаха).
- Ірландська мініатюра 7 -9 ст. (Євангелія св. Чада, єпископа Лічфілдського, Келльське євангеліє).
- Архітектура романського собору (Собор Святого Трохима, м. Арль, Церква Сен-Філібер в Турню, собор Сен Лазар в м. Отен, Франція).
- Архітектура і скульптура романського собору (Церква Нотр-Дам ла Гранд в Пуатьє, Собор Святого Петра в Ангулемі, Франція; Лаахське абатство, Німеччина).
- Архітектура і скульптура романського собору в Іспанії (собор Сант Яго де Компостела, Собор Святого Петра в Хака, Монастир Св. Марії в Ріполе, Абатство св. Домініка Силосського).
- Романська книжкова мініатюра («Коментарії до Апокаліпсису» Беата Лієбанського (Апокаліпсис Сен-Севера)).
- Готична архітектура. Абатство Сен Дені в Парижі та творчість абата Сугерія.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Парижі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Шартрі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Реймсі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Амьєні.
- Готична архітектура і скульптура. Капелла Сен Шапель в Парижі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор Нотр-Дам в Руані.
- Готична архітектура і скульптура. Абатство Мон Сен Мішель.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Регенсбурзі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор св. Петра в Кельні.
- Готична архітектура і скульптура Глостерський собор.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Бамберзі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Наумбурзі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор св. Стефана у Відні.
- Готична архітектура. Замок графів Фландрських в Генті.
- Готична архітектура і скульптура. Ратуша в Брюгге.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Ілі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Пітерборо.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Личфілді.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Солсбері.
- Готична архітектура і скульптура. Палатинська капела в Палермо.
- Готична архітектура і скульптура. Собор св. Марка у Венеції.
- Готична архітектура і скульптура. Палац дожів у Венеції.
- Готична архітектура і скульптура. Соборний комплекс в Пізі.
- Готична архітектура і скульптура. Собор в Страсбурзі.
- Готичний вітражний живопис. Собор Нотр-Дам в Шартрі, Собор Нотр-Дам в Парижі.

- Готична мініатюра. Псалтир королеви Бланки Кастильської, Псалтир Людовика святого, «Великі французькі хроніки».

Практичне заняття 6. Стилї в мистецтві Відродження. Бароко

- Загальна характеристика стилю Ренесанс в образотворчому мистецтві.
- Новації в храмовій архітектурі Ренесансу.
- Особливості італійської палацової архітектури Ренесансу.
- Особливості французької палацової архітектури Ренесансу.
- Загальна характеристика скульптури раннього Ренесансу і творчість Лоренцо Гіберті
- Творчість Донателло.
- Творчість Андреа дель Верроккйо як скульптора і живописця.
- Загальна характеристика живопису раннього Ренесансу і творчість Мазаччо.
- Творчість Сандро Боттічеллі.
- Творчість зодчого Донато д'Анджело Браманте.
- Творчість зодчого Джакомо да Віньола.
- Творчість Леонардо да Вінчі.
- Творчість Рафаеля.
- Творчість Мікеланджело (архітектура).
- Творчість Мікеланджело (скульптура).
- Творчість Мікеланджело (живопис).
- Творчість Джорджоне.
- Творчість Тиціана.
- Творчість Яна ван Ейка.
- Творчість Рогира ван дер Вейдена.
- Творчість Ієроніма Босха.
- Творчість Альбрехта Дюрера (живопис).
- Творчість Альбрехта Дюрера (графіка).
- Творчість Лукаса Кранаха Старшого.
- Творчість Ганса Гольбейна Молодшого.
- Творчість Жана Клуе.
- Творчість Франсуа Клуе.
- Загальна характеристика стилю бароко і новації в архітектурі Західної Європи цього періоду.
- Особливості палацової архітектури доби бароко.
- Творчість Лоренцо Берніні (архітектура).
- Творчість Лоренцо Берніні (скульптура).
- Творчість Караваджо.
- Творчість Дієго Веласкеса.
- Творчість Петера Пауля Рубенса.
- Творчість Франса Снейдерса.
- Творчість Рембранта ван Рейна.
- Творчість Яна Вермеера.
- Творчість Франсуа Буше.
- Храмова барокова архітектура в Україні.
- Палацова барокова архітектура в Україні.
- Бароковий живопис і графіка в Україні.
- Загальна характеристика стилю рококо, його ознаки в оформленні інтер'єрів.
- Неоренесанс в архітектурі Західної Європи.
- Неоренесанс в архітектурі України.
- Необароко в архітектурі Західної Європи.
- Необароко в архітектурі України.

Практичне заняття 7. Класицизм і ампір. Романтизм

- Загальна характеристика стилю Класицизм, періоди розвитку стилю.
- Архітектура неокласицизму в Європі.
- Архітектура неокласицизму в США.
- Архітектура неокласицизму в Україні.

- Французька архітектура в стилі ампір.
- Інтер'єри французьких палаців у стилі ампір.
- Творчість Жана Гудона та Антоніо Канови.
- Творчість Жака Луї Давіда.
- Творчість Доменіка Енгра.
- Творчість Ежена Делакруа.
- Загальна характеристика стилю Романтизм і його прояви в образотворчому мистецтві.
- Романтизм в архітектурі: резиденція митрополитів Буковини і Далмації, Чернівці.
- Романтизм в архітектурі: Замок Нойшванштайн, Баварія.
- Романтизм в архітектурі: Базилика Сакре-Кер.
- Романтична реставрація: Замок П'єрфон.
- Романтизм в живописі: творчість Джона Констебла.
- Романтизм в живописі: творчість Вільяма Тернера.
- Романтизм в живописі: творчість Данте Габрієля Росетті.
- Романтизм в живописі: творчість Едварда Берн-Джонса.
- Романтизм в живописі: творчість Джона Еверетта Мілле.
- Романтизм в живописі: творчість Вільяма Морріса.
- Романтизм в живописі: творчість Каспара Фрідріха.

Практичне заняття 8. Модерн., Арт-Деко, Конструктивізм, Авангард, Поп-арт

- Ідейні основи імпресіонізму.
- Творчість Клода Моне.
- Творчість Едґар Деґа.
- Творчість Огюста Ренуара.
- Творчість Поля Сіньяка.
- Творчість Поля Сезанна.
- Творчість Вінсента ван Гоґа.
- Творчість Поля Гогена.
- Художні характеристики стилю модерн.
- Архітектура в стилі модерн у Франції.
- Архітектура в стилі модерн у Бельгії.
- Архітектура в стилі модерн в Україні.
- Стиль модерн в декоративно-прикладному мистецтві.
- Творчість Альфонса Мухи.
- Творчість Густава Клімта.
- Творчість Михаїла Врубеля.
- Стиль Арт-Деко в архітектурі і скульптурі.
- Стиль Арт-Деко в декоративно-прикладному мистецтві.
- Творчість Казиміра Малевича.
- Творчість Олександра Архипенка.
- Творчість Василя Кандинського.
- Творчість Анрі Матисса.
- Творчість Пабло Пікассо.
- Творчість Сальвадора Далі.

Практичне заняття 9. Художній перформанс. Концептуалізм

- Поп-арт. Творчість Енді Воргола.
- Хеппенінг. Творчість Аллана Капроу.
- Художній перформанс. Творчість Іва Кляйна.
- Художній перформанс. Творчість Марини Авбамович.
- Художній перформанс. Творчість Йоко Оно.
- Абстрактний експресіонізм. Творчість Джексона Пола Поллака.
- Гіперреалізм. Творчість Герхарда Рихтера.
- Концептуалізм. Творчість Дем'єна Стівена Герста.
- Концептуалізм. Творчість П'єро Мандзоні.
- Концептуалізм. Творчість Джозефа Кошута.

Перелік тем для підготовки до модульної контрольної роботи**МКР з Розділу 1. Стили в мистецтві давнього світу**

Тестові завдання формуються з таких тем:

- 1) Види пластичних мистецтв, жанри образотворчого мистецтва.
- 2) Поняття «стиль», основні характеристики стилю.
- 3) Періодизація давньоєгипетського мистецтва.
- 4) Загальна характеристика давньоєгипетської архітектури, скульптури, живопису.
- 5) Загальна характеристика архітектури і скульптури Шумеру, Вавилону, Ассирії.
- 6) Мистецтво Кікладських архіпелагу.
- 7) Мінойське мистецтво.
- 8) Мікенське мистецтво.
- 9) Мистецтво грецької архаїки.
- 10) Класичне грецьке мистецтво.
- 11) Елліністичний стиль
- 12) Мистецтво етрусків.
- 13) Періодизація давньоримського мистецтва.
- 14) Загальна характеристика давньоримської архітектури, скульптури, живопису.

МКР з Розділу 2. Стили в мистецтві Сходу

Тестові завдання формуються з таких тем:

- 1) Архітектура і прикладне мистецтво Арабського халіфату.
- 2) Архітектура і прикладне мистецтво Північної Африки і Мавританської Іспанії.
- 3) Архітектура і скульптура стародавньої Індії.
- 4) Архітектура і скульптура середньовічної Індії.
- 5) Архітектура, скульптура і прикладне мистецтво стародавнього Китаю.
- 6) Архітектура, скульптура, живопис і прикладне мистецтво середньовічного Китаю.
- 7) Архітектура, скульптура, живопис і прикладне мистецтво середньовічної Японії.

МКР з Розділу 3. Стили в європейському мистецтві

Тестові завдання формуються з таких тем:

- 1) Періодизація Візантійського мистецтва. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва.
- 2) Романське мистецтво: архітектура, скульптура, живопис.
- 3) Мистецтво Готики: періодизація, загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури.
- 4) Періодизація мистецтва доби Відродження. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби Відродження.
- 5) Періодизація мистецтва доби Бароко. Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби Бароко.
- 6) Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва доби класицизму.
- 7) Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури доби романтизму.
- 8) Загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва модерну.
- 9) Стиль арт-деко: загальна характеристика архітектури, живопису, скульптури, прикладного мистецтва.
- 10) Стилiстичні особливості конструктивiзму, авангарду, поп-арту.